

Vektorok

Wettl Ferenc

2014. október 20.

- 1 Vektorok a 2- és 3-dimenziós térben
- 2 Távolság, szög, orientáció
- 3 Vektorok koordinátás alakban
- 4 Összefoglalás

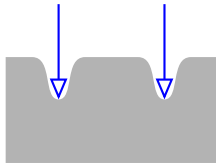
Irányított szakasz, kötött és szabad vektor

Kötött és szabad vektorok:

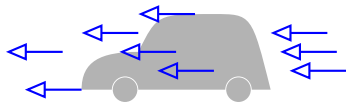
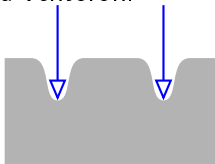
Irányított szakasz, kötött és szabad vektor

Kötött és szabad vektorok:

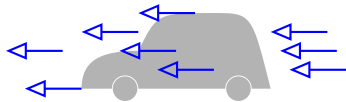
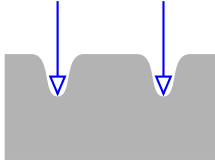
Irányított szakasz, kötött és szabad vektor

Kötött és szabad vektorok:

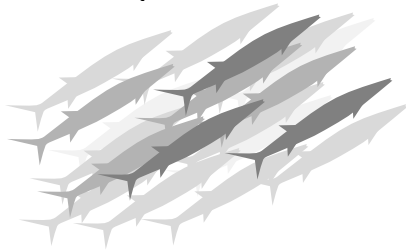

Írányított szakasz, kötött és szabad vektor

Kötött és szabad vektorok:

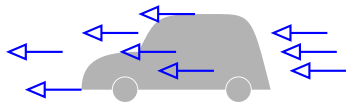
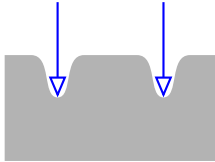

„Ha az irányított szakasz a hal, akkor a vektor a halraj.”

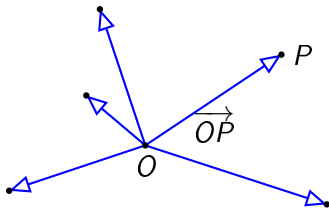
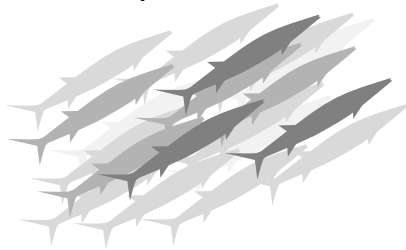

Írányított szakasz, kötött és szabad vektor

Kötött és szabad vektorok:

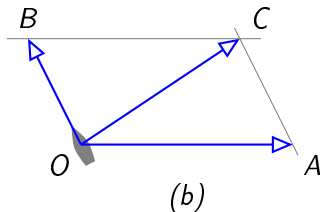
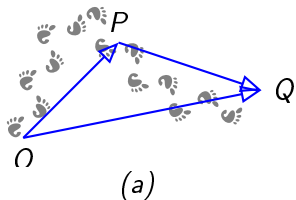

„Ha az irányított szakasz a hal, akkor a vektor a halraj.”

Vektorösszeadás, skalárral szorzás

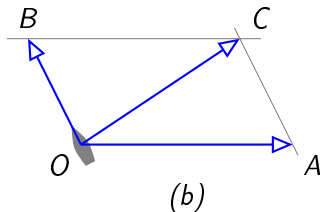
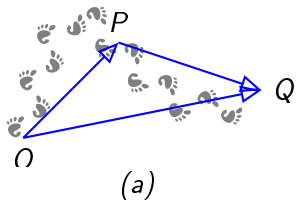
Vektorösszeadás (háromszögmódszer, paralelogramma-módszer)

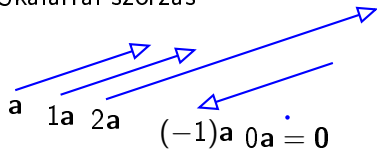

Vektorösszeadás, skalárral szorzás

Vektorösszeadás (háromszögmódszer, paralelogramma-módszer)

Skalárral szorzás

Műveleti tulajdonságok

Tétel (A vektorműveletek tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ a 2- vagy 3-dimenziós tér tetszőleges vektorai, $\mathbf{0}$ a zérusvektor és r , s két tetszőleges valós szám, akkor fennállnak az alábbi azonosságok:

Műveleti tulajdonságok

Tétel (A vektorműveletek tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ a 2- vagy 3-dimenziós tér tetszőleges vektorai, $\mathbf{0}$ a zérusvektor és r , s két tetszőleges valós szám, akkor fennállnak az alábbi azonosságok:

$$a) \quad \mathbf{a} + \mathbf{b} = \mathbf{b} + \mathbf{a}$$

$$e) \quad r(\mathbf{sa}) = (rs)\mathbf{a}$$

$$b) \quad (\mathbf{a} + \mathbf{b}) + \mathbf{c} = \mathbf{a} + (\mathbf{b} + \mathbf{c}) \quad f) \quad r(\mathbf{a} + \mathbf{b}) = r\mathbf{a} + r\mathbf{b}$$

$$c) \quad \mathbf{a} + \mathbf{0} = \mathbf{a}$$

$$g) \quad (r + s)\mathbf{a} = r\mathbf{a} + s\mathbf{a}$$

$$d) \quad \mathbf{a} + (-\mathbf{a}) = \mathbf{0}$$

$$h) \quad 1\mathbf{a} = \mathbf{a} \text{ és } 0\mathbf{a} = \mathbf{0}$$

Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

$$c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$$

alakú vektort értünk, ahol $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok.

Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

$$c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$$

alakú vektort értünk, ahol $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok. A $\mathbf{v}$ vektor **előáll** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok lineáris kombinációjaként, ha vannak olyan $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok, hogy $\mathbf{v} = c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$.

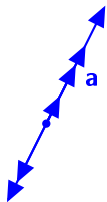
Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

$$c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$$

alakú vektort értünk, ahol $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok. A $\mathbf{v}$ vektor **előáll** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok lineáris kombinációjaként, ha vannak olyan $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok, hogy $\mathbf{v} = c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$.

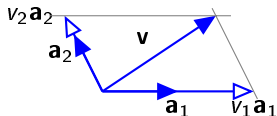
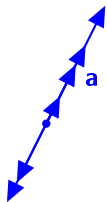
Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

$$c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$$

alakú vektort értünk, ahol $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok. A $\mathbf{v}$ vektor **előáll** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok lineáris kombinációjaként, ha vannak olyan $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok, hogy $\mathbf{v} = c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$.

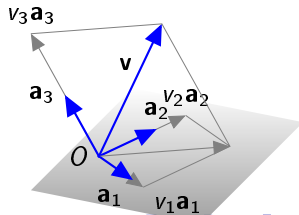
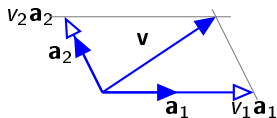
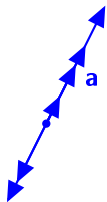
Lineáris kombináció

Definíció (Lineáris kombináció)

Az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok **lineáris kombinációján** egy

$$c_1\mathbf{a}_1 + c_2\mathbf{a}_2 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$$

alakú vektort értünk, ahol $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok. A $\mathbf{v}$ vektor **előáll** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_k$ vektorok lineáris kombinációjaként, ha vannak olyan $c_1, c_2, \dots, c_k$ valós számok, hogy $\mathbf{v} = c_1\mathbf{a}_1 + \dots + c_k\mathbf{a}_k$.

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól,

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól, ha $\mathbf{v}$ nem fejezhető ki e vektorok lineáris kombinációjaként.

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól, ha $\mathbf{v}$ nem fejezhető ki e vektorok lineáris kombinációjaként.
- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 2$) vektorok **lineárisan függetlenek**,

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól,
ha $\mathbf{v}$ nem fejezhető ki e vektorok lineáris kombinációjaként.
- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 2$) vektorok **lineárisan függetlenek**,
ha e vektorok egyike sem fejezhető ki a többi lineáris kombinációjaként.

Lineáris függetlenség

Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól,
ha $\mathbf{v}$ nem fejezhető ki e vektorok lineáris kombinációjaként.
- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 2$) vektorok **lineárisan függetlenek**,
ha e vektorok egyike sem fejezhető ki a többi lineáris kombinációjaként.
- Ha legalább egyikük kifejezhető a többi lineáris kombinációjaként, azaz legalább egyikük **lineárisan függ** a többitől, akkor e vektorokat **lineárisan összefüggőknek** nevezzük.

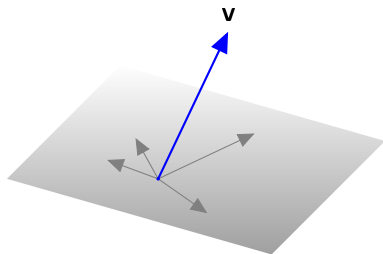

Lineáris függetlenség

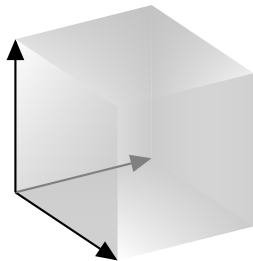
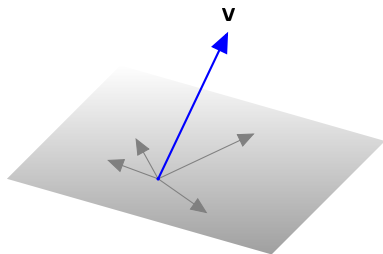
Definíció (Vektorok függetlensége)

- Azt mondjuk, hogy egy $\mathbf{v}$ vektor **lineárisan független** az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 1$) vektoroktól, ha $\mathbf{v}$ nem fejezhető ki e vektorok lineáris kombinációjaként.
- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ($n \geq 2$) vektorok **lineárisan függetlenek**, ha e vektorok egyike sem fejezhető ki a többi lineáris kombinációjaként.
- Ha legalább egyikük kifejezhető a többi lineáris kombinációjaként, azaz legalább egyikük **lineárisan függ** a többitől, akkor e vektorokat **lineárisan összefüggőknek** nevezzük.
- Az egyetlen vektorból álló vektorrendszert lineárisan függetlennek tekintjük, ha a vektor nem a zérusvektor.

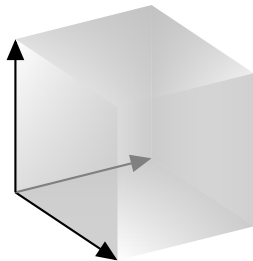
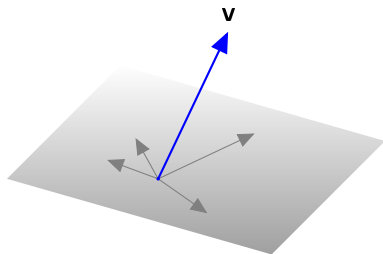
Lineáris függetlenség, egyértelmű lineáris kombináció

Lineáris függetlenség, egyértelmű lineáris kombináció

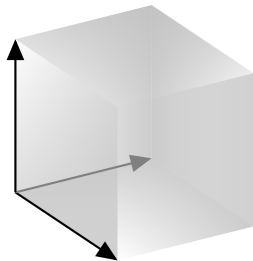
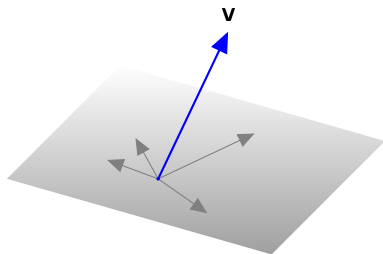
Lineáris függetlenség, egyértelmű lineáris kombináció

Tétel (Térbeli vektor felbontása)

Ha $\mathbf{a}_1$, $\mathbf{a}_2$ és $\mathbf{a}_3$ három lineárisan független térbeli vektor, akkor a tér minden $\mathbf{v}$ vektora egyértelműen előáll e vektorok lineáris kombinációjaként,

Lineáris függetlenség, egyértelmű lineáris kombináció

Tétel (Térbeli vektor felbontása)

Ha $\mathbf{a}_1$, $\mathbf{a}_2$ és $\mathbf{a}_3$ három lineárisan független térbeli vektor, akkor a tér minden $\mathbf{v}$ vektora egyértelműen előáll e vektorok lineáris kombinációjaként, azaz egyértelműen léteznek olyan v_1 , v_2 és v_3 valós számok, hogy

$$\mathbf{v} = v_1\mathbf{a}_1 + v_2\mathbf{a}_2 + v_3\mathbf{a}_3.$$

Skaláris szorzás

Definíció (Két vektor skaláris szorzata)

Két vektor **skaláris szorzatán** a vektorok abszolút értékének és az általuk bezárt szög koszinuszának szorzatát értjük:

Skaláris szorzás

Definíció (Két vektor skaláris szorzata)

Két vektor **skaláris szorzatán** a vektorok abszolút értékének és az általuk bezárt szög koszinuszának szorzatát értjük:

Skaláris szorzás

Definíció (Két vektor skaláris szorzata)

Két vektor **skaláris szorzatán** a vektorok abszolút értékének és az általuk bezárt szög koszinuszának szorzatát értjük: Az **a** és **b** vektorok skaláris szorzata tehát

$$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = |\mathbf{a}| |\mathbf{b}| \cos(\mathbf{a}, \mathbf{b})_{\angle},$$

ahol a két vektor által bezárt szög $(\mathbf{a}, \mathbf{b})_{\angle}$.

Skaláris szorzás

Definíció (Két vektor skaláris szorzata)

Két vektor **skaláris szorzatán** a vektorok abszolút értékének és az általuk bezárt szög koszinuszának szorzatát értjük: Az **a** és **b** vektorok skaláris szorzata tehát

$$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = |\mathbf{a}| |\mathbf{b}| \cos(\mathbf{a}, \mathbf{b})_{\angle},$$

ahol a két vektor által bezárt szög $(\mathbf{a}, \mathbf{b})_{\angle}$.

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

a) $\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = \mathbf{b} \cdot \mathbf{a}$ (kommutativitás)

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

- a) $\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = \mathbf{b} \cdot \mathbf{a}$ (kommutativitás)
- b) $(\mathbf{a} + \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c} = \mathbf{a} \cdot \mathbf{c} + \mathbf{b} \cdot \mathbf{c}$ (disztributivitás)

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

- a) $\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = \mathbf{b} \cdot \mathbf{a}$ (kommutativitás)
- b) $(\mathbf{a} + \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c} = \mathbf{a} \cdot \mathbf{c} + \mathbf{b} \cdot \mathbf{c}$ (disztributivitás)
- c) $r(\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}) = (r\mathbf{a}) \cdot \mathbf{b} = \mathbf{a} \cdot (r\mathbf{b})$

A skaláris szorzás tulajdonságai

Tétel (A skaláris szorzás műveleti tulajdonságai)

Ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ tetszőleges térbeli (síkbeli) vektorok és r tetszőleges valós szám, akkor igazak az alábbi összefüggések:

- a) $\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = \mathbf{b} \cdot \mathbf{a}$ (kommutativitás)
- b) $(\mathbf{a} + \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c} = \mathbf{a} \cdot \mathbf{c} + \mathbf{b} \cdot \mathbf{c}$ (disztributivitás)
- c) $r(\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}) = (r\mathbf{a}) \cdot \mathbf{b} = \mathbf{a} \cdot (r\mathbf{b})$
- d) $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} > 0$, ha $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, és $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = 0$, ha $\mathbf{a} = \mathbf{0}$.

Tétel (Mikor 0 a skaláris szorzat?)

$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = 0 \iff \mathbf{a} \perp \mathbf{b}$ ($\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ merőleges, ha bármelyikük a zérusvektor, vagy ha hajlásszögük $\pi/2$.)

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**:

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**: $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = |\mathbf{a}||\mathbf{a}| \cos 0 = |\mathbf{a}||\mathbf{a}|$, tehát $|\mathbf{a}|^2 = \mathbf{a} \cdot \mathbf{a}$, azaz

$$|\mathbf{a}| = \sqrt{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}}.$$

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**: $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = |\mathbf{a}||\mathbf{a}| \cos 0 = |\mathbf{a}||\mathbf{a}|$, tehát $|\mathbf{a}|^2 = \mathbf{a} \cdot \mathbf{a}$, azaz

$$|\mathbf{a}| = \sqrt{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}}.$$

Két pont (vektor) **távolsága**

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**: $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = |\mathbf{a}||\mathbf{a}| \cos 0 = |\mathbf{a}||\mathbf{a}|$, tehát $|\mathbf{a}|^2 = \mathbf{a} \cdot \mathbf{a}$, azaz

$$|\mathbf{a}| = \sqrt{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}}.$$

Két pont (vektor) **távolsága**

$$d(\mathbf{a}, \mathbf{b}) = |\mathbf{a} - \mathbf{b}|.$$

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**: $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = |\mathbf{a}||\mathbf{a}| \cos 0 = |\mathbf{a}||\mathbf{a}|$, tehát $|\mathbf{a}|^2 = \mathbf{a} \cdot \mathbf{a}$, azaz

$$|\mathbf{a}| = \sqrt{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}}.$$

Két pont (vektor) **távolsága**

$$d(\mathbf{a}, \mathbf{b}) = |\mathbf{a} - \mathbf{b}|.$$

Két vektor által bezárt **szög**:

Hosszúság és szög

Vektor **hossza**: $\mathbf{a} \cdot \mathbf{a} = |\mathbf{a}||\mathbf{a}| \cos 0 = |\mathbf{a}||\mathbf{a}|$, tehát $|\mathbf{a}|^2 = \mathbf{a} \cdot \mathbf{a}$, azaz

$$|\mathbf{a}| = \sqrt{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}}.$$

Két pont (vektor) **távolsága**

$$d(\mathbf{a}, \mathbf{b}) = |\mathbf{a} - \mathbf{b}|.$$

Két vektor által bezárt **szög**:

$$\cos(\mathbf{a}, \mathbf{b})_{\angle} = \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{|\mathbf{a}||\mathbf{b}|}, \quad (1)$$

mivel a $[0, \pi]$ intervallumon a koszinusz függvény kölcsönösen egyértelmű.

Három fontos összefüggés

Tétel (Pithagorász-tétel)

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorokra pontosan akkor teljesül az $|\mathbf{a} + \mathbf{b}|^2 = |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2$ összefüggés,

Három fontos összefüggés

Tétel (Pithagorász-tétel)

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorokra pontosan akkor teljesül az $|\mathbf{a} + \mathbf{b}|^2 = |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2$ összefüggés, ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ merőlegesek egymásra.

Három fontos összefüggés

Tétel (Pithagorász-tétel)

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorokra pontosan akkor teljesül az $|\mathbf{a} + \mathbf{b}|^2 = |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2$ összefüggés, ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ merőlegesek egymásra.

Tétel (Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség)

Két vektor skaláris szorzatának abszolút értéke sosem nagyobb abszolút értékeik szorzatánál,

Három fontos összefüggés

Tétel (Pithagorász-tétel)

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorokra pontosan akkor teljesül az $|\mathbf{a} + \mathbf{b}|^2 = |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2$ összefüggés, ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ merőlegesek egymásra.

Tétel (Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség)

Két vektor skaláris szorzatának abszolút értéke sosem nagyobb abszolút értékeik szorzatánál, azaz

$$|\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}| \leq |\mathbf{a}||\mathbf{b}|.$$

Három fontos összefüggés

Tétel (Pithagorász-tétel)

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorokra pontosan akkor teljesül az $|\mathbf{a} + \mathbf{b}|^2 = |\mathbf{a}|^2 + |\mathbf{b}|^2$ összefüggés, ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ merőlegesek egymásra.

Tétel (Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség)

Két vektor skaláris szorzatának abszolút értéke sosem nagyobb abszolút értékeik szorzatánál, azaz

$$|\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}| \leq |\mathbf{a}||\mathbf{b}|.$$

Tétel (Háromszög-egyenlőtlenség)

Bármely két $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorra $|\mathbf{a} + \mathbf{b}| \leq |\mathbf{a}| + |\mathbf{b}|$.

Egységvektorral való szorzás

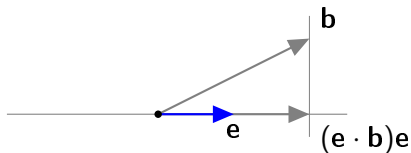
Tétel (Egységvektorral való szorzás geometriai jelentése)

Ha $\mathbf{e}$ egységvektor, akkor a $\hat{\mathbf{b}} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}$ vektor a $\mathbf{b}$ vektornak az $\mathbf{e}$ egyenesére való merőleges vetülete. Az $\mathbf{e} \cdot \mathbf{b}$ szorzat $\mathbf{e}$ vetület előjeles hossza, mely pozitív, ha $\hat{\mathbf{b}}$ és $\mathbf{e}$ egyirányúak, és negatív, ha ellenkező irányúak.

Egységvektorral való szorzás

Tétel (Egységvektorral való szorzás geometriai jelentése)

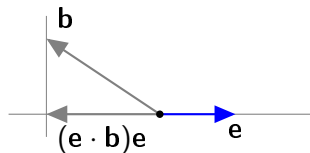
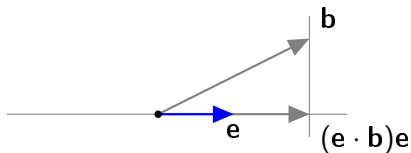
Ha $\mathbf{e}$ egységvektor, akkor a $\hat{\mathbf{b}} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}$ vektor a $\mathbf{b}$ vektornak az $\mathbf{e}$ egyenesére való merőleges vetülete. Az $\mathbf{e} \cdot \mathbf{b}$ szorzat $\mathbf{e}$ vetület előjeles hossza, mely pozitív, ha $\hat{\mathbf{b}}$ és $\mathbf{e}$ egyirányúak, és negatív, ha ellenkező irányúak.

Egységvektorral való szorzás

Tétel (Egységvektorral való szorzás geometriai jelentése)

Ha $\mathbf{e}$ egységvektor, akkor a $\hat{\mathbf{b}} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}$ vektor a $\mathbf{b}$ vektornak az $\mathbf{e}$ egyenesére való merőleges vetülete. Az $\mathbf{e} \cdot \mathbf{b}$ szorzat $\mathbf{e}$ vetület előjeles hossza, mely pozitív, ha $\hat{\mathbf{b}}$ és $\mathbf{e}$ egyirányúak, és negatív, ha ellenkező irányúak.

Merőleges vetítés

$\text{proj}_{\mathbf{a}} \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_{\mathbf{e}} \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Merőleges vetítés

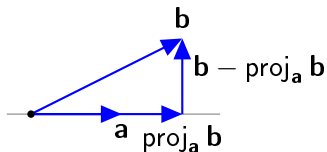
$\text{proj}_{\mathbf{a}} \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_{\mathbf{e}} \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Merőleges vetítés

$\text{proj}_a \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_e \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Tétel (Vektor felbontása merőleges összetevőkre)

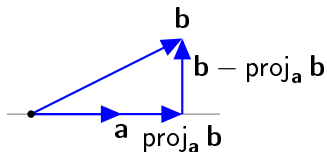
Ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ a sík vagy a tér két vektora, és $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, akkor $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetülete

Merőleges vetítés

$\text{proj}_a \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_e \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Tétel (Vektor felbontása merőleges összetevőkre)

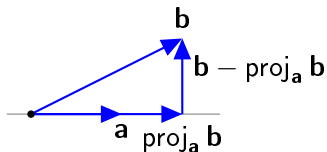
Ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ a sík vagy a tér két vektora, és $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, akkor $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetülete

$$\text{proj}_a \mathbf{b} = \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}} \mathbf{a}.$$

Merőleges vetítés

$\text{proj}_a \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_e \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Tétel (Vektor felbontása merőleges összetevőkre)

Ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ a sík vagy a tér két vektora, és $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, akkor $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetülete

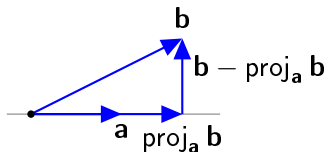
$$\text{proj}_a \mathbf{b} = \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}} \mathbf{a}.$$

A $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére merőleges összetevője

Merőleges vetítés

$\text{proj}_a \mathbf{b}$ a $\mathbf{b}$ vektor $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetületi vektora. Eszerint

$$\text{proj}_e \mathbf{b} = (\mathbf{e} \cdot \mathbf{b})\mathbf{e}.$$

Tétel (Vektor felbontása merőleges összetevőkre)

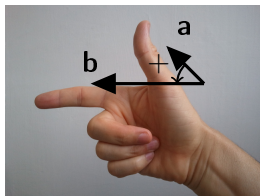
Ha $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ a sík vagy a tér két vektora, és $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}$, akkor $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére eső merőleges vetülete

$$\text{proj}_a \mathbf{b} = \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}} \mathbf{a}.$$

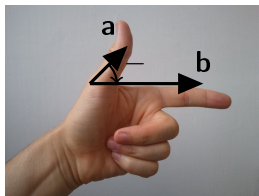
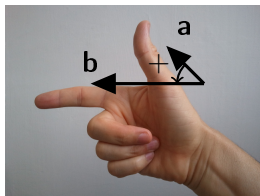
A $\mathbf{b}$ -nek az $\mathbf{a}$ egyenesére merőleges összetevője

$$\mathbf{b} - \text{proj}_a \mathbf{b} = \mathbf{b} - \frac{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{a}} \mathbf{a}.$$

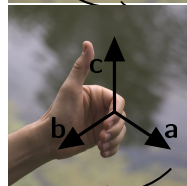
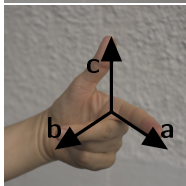
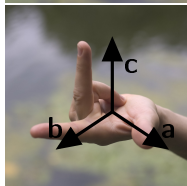
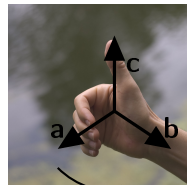
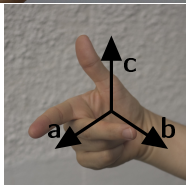
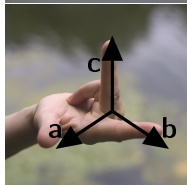
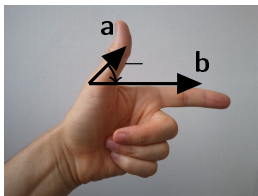
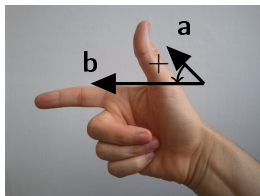
Orientáció

Orientáció

Orientáció

Vektori szorzás

Definíció (Vektori szorzat)

A 3-dimenziós tér két vektorának **vektori szorzatán** azt a vektort értjük, melynek

- **abszolút értéke** a két vektor abszolút értékének és közbezárt szöge szinuszának szorzata,

Vektori szorzás

Definíció (Vektori szorzat)

A 3-dimenziós tér két vektorának **vektori szorzatán** azt a vektort értjük, melynek

- **abszolút értéke** a két vektor abszolút értékének és közbezárt szöge szinuszának szorzata,
- **iránya** merőleges mindkét vektor irányára és – ha a szorzat nem a nullvektor, akkor – az első tényező, a második tényező és a szorzat ebben a sorrendben jobbrendszeret alkot.

Vektori szorzás

Definíció (Vektori szorzat)

A 3-dimenziós tér két vektorának **vektori szorzatán** azt a vektort értjük, melynek

- **abszolút értéke** a két vektor abszolút értékének és közbezárt szöge szinuszának szorzata,
  - **iránya** merőleges mindkét vektor irányára és – ha a szorzat nem a nullvektor, akkor – az első tényező, a második tényező és a szorzat ebben a sorrendben jobbrendszeret alkot.
-
- az abszolút érték nem negatív, mert $\sin$ a $[0, \pi]$ -n nem negatív.

Vektori szorzás

Definíció (Vektori szorzat)

A 3-dimenziós tér két vektorának **vektori szorzatán** azt a vektort értjük, melynek

- **abszolút értéke** a két vektor abszolút értékének és közbezárt szöge szinuszának szorzata,
  - **iránya** merőleges mindkét vektor irányára és – ha a szorzat nem a nullvektor, akkor – az első tényező, a második tényező és a szorzat ebben a sorrendben jobbrendszeret alkot.
-
- az abszolút érték nem negatív, mert $\sin$ a $[0, \pi]$ -n nem negatív.
  - Képletben: $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}| = |\mathbf{a}||\mathbf{b}| \sin(\mathbf{a}, \mathbf{b})$, $\mathbf{a} \times \mathbf{b} \perp \mathbf{a}$, $\mathbf{a} \times \mathbf{b} \perp \mathbf{b}$, továbbá $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ ebben a sorrendben jobbrendszeret alkot, ha $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}| \neq 0$.

Vektori szorzás

Példa ($\mathbf{i}$, $\mathbf{j}$, $\mathbf{k}$ vektori szorzata)

Készítsünk műveletábrát vektori szorzataikról!

Vektori szorzás

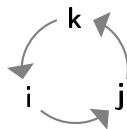
Példa (i, j, k vektori szorzata)

Készítsünk műveletábrát vektori szorzataikról!

Megoldás

Mivel $(i, i)_{\perp} = 0$, ezért $|i \times i| = 0$, így $i \times i = \mathbf{0}$. Hasonlóan $j \times j = \mathbf{0}$ és $k \times k = \mathbf{0}$.

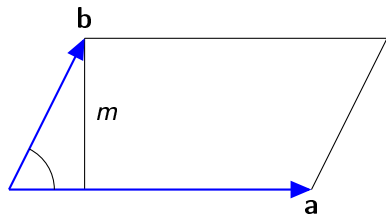
$\times$	i	j	k
i	$\mathbf{0}$	k	$-j$
j	$-k$	$\mathbf{0}$	i
k	j	$-i$	$\mathbf{0}$

Vektori szorzás geometriai tulajdonságai

Tétel (Mikor $\mathbf{0}$ a vektori szorzat?)

Két térbeli vektor vektori szorzata pontosan akkor zérusvektor, ha a két vektor párhuzamos.

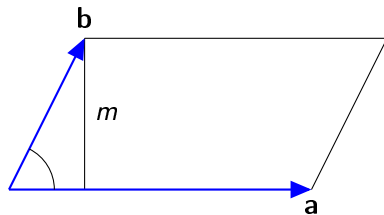
Vektori szorzás geometriai tulajdonságai

Tétel (Mikor $\mathbf{0}$ a vektori szorzat?)

Két térbeli vektor vektori szorzata pontosan akkor zérusvektor, ha a két vektor párhuzamos.

Tétel (Vektori szorzat abszolút értékének geometriai jelentése)

Két vektor vektori szorzatának abszolút értéke a két vektor által kifeszített paralelogramma területének mérőszámával egyenlő.

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

$$b) \quad (\mathbf{a} + \mathbf{b}) \times \mathbf{c} = \mathbf{a} \times \mathbf{c} + \mathbf{b} \times \mathbf{c}$$

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

$$b) \quad (\mathbf{a} + \mathbf{b}) \times \mathbf{c} = \mathbf{a} \times \mathbf{c} + \mathbf{b} \times \mathbf{c}$$

$$\mathbf{a} \times (\mathbf{b} + \mathbf{c}) = \mathbf{a} \times \mathbf{b} + \mathbf{a} \times \mathbf{c} \quad (\text{disztributivitás})$$

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

$$b) \quad (\mathbf{a} + \mathbf{b}) \times \mathbf{c} = \mathbf{a} \times \mathbf{c} + \mathbf{b} \times \mathbf{c}$$

$$\mathbf{a} \times (\mathbf{b} + \mathbf{c}) = \mathbf{a} \times \mathbf{b} + \mathbf{a} \times \mathbf{c} \quad (\text{disztributivitás})$$

$$c) \quad r(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) = (r\mathbf{a}) \times \mathbf{b} = \mathbf{a} \times (r\mathbf{b})$$

Vektori szorzás műveleti tulajdonságai

Tétel (Vektori szorzás műveleti tulajdonságai)

Tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorokra, valamint tetszőleges r valós számra igazak az alábbi összefüggések:

$$a) \quad \mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a} \quad (\text{alternáló tulajdonság})$$

$$b) \quad (\mathbf{a} + \mathbf{b}) \times \mathbf{c} = \mathbf{a} \times \mathbf{c} + \mathbf{b} \times \mathbf{c}$$

$$\mathbf{a} \times (\mathbf{b} + \mathbf{c}) = \mathbf{a} \times \mathbf{b} + \mathbf{a} \times \mathbf{c} \quad (\text{disztributivitás})$$

$$c) \quad r(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) = (r\mathbf{a}) \times \mathbf{b} = \mathbf{a} \times (r\mathbf{b})$$

$$d) \quad |\mathbf{a} \times \mathbf{b}| = \sqrt{|\mathbf{a}|^2 |\mathbf{b}|^2 - |\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}|^2}$$

A vektori szorzás nem kommutatív (alternáló) és nem asszociatív. Pl.

$$(\mathbf{i} \times \mathbf{i}) \times \mathbf{j} = \mathbf{0}, \text{ de } \mathbf{i} \times (\mathbf{i} \times \mathbf{j}) = \mathbf{i} \times \mathbf{k} = -\mathbf{j}$$

Parallelepipedon térfogata

Példa (Parallelepipedon térfogata)

Határozzuk meg az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített parallelepipedon térfogatát!

Parallelepipedon térfogata

Példa (Parallelepipedon térfogata)

Határozzuk meg az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített parallelepipedon térfogatát!

Megoldás

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ által kifeszített parallelogramma területe $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|$, és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ merőleges a parallelogramma síkjára.

Parallelepipedon térfogata

Példa (Parallelepipedon térfogata)

Határozzuk meg az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített parallelepipedon térfogatát!

Megoldás

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ által kifeszített paralelogramma területe $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|$, és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ merőleges a paralelogramma síkjára.

Parallelepipedon térfogata

Példa (Parallelepipedon térfogata)

Határozzuk meg az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített parallelepipedon térfogatát!

Megoldás

Az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ által kifeszített paralelogramma területe $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|$, és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ merőleges a paralelogramma síkjára. Az $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ irányú egységvektor:

$$\mathbf{e} = \frac{\mathbf{a} \times \mathbf{b}}{|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|},$$

a parallelepipedon magassága $|\mathbf{e} \cdot \mathbf{c}|$, és így a térfogat (azaz az alapterületszer magasság) értéke

$$|\mathbf{a} \times \mathbf{b}| \left| \frac{\mathbf{a} \times \mathbf{b}}{|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|} \cdot \mathbf{c} \right| = |(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}|.$$

Vegyes szorzat

A paralelepipedon térfogata $|(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}|$.

Vegyes szorzat

A paralelepipedon térfogata $|(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}|$.

Definíció (Vegyes szorzat)

A 3-dimenziós tér három tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorából képzett

$$\mathbf{abc} := (\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$$

kifejezést a három vektor **vegyes szorzatának** nevezzük.

Vegyes szorzat

A paralelepipedon térfogata $|(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}|$.

Definíció (Vegyes szorzat)

A 3-dimenziós tér három tetszőleges $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorából képzett

$$\mathbf{abc} := (\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$$

kifejezést a három vektor **vegyes szorzatának** nevezzük.

$$\mathbf{abc} = \mathbf{bca} = \mathbf{cab} = -\mathbf{acb} = -\mathbf{cba} = -\mathbf{bac}.$$

Vegyes szorzat geometriai jelentése

- A $(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$ skalárt az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített paralelepipedon **előjeles térfogatának** nevezzük.

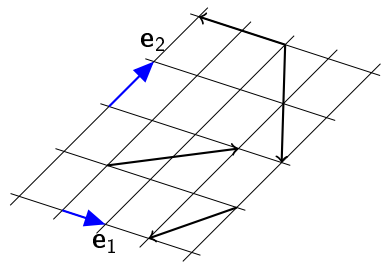
Vegyes szorzat geometriai jelentése

- A $(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$ skalárt az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített paralelepipedon **előjeles térfogatának** nevezzük.
- Ez pontosan akkor negatív, ha a $\mathbf{c}$ vektor $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ egyenesére eső merőleges vetülete és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ ellenkező irányú. Vagyis ha a $\mathbf{c}$ vektor az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ síkjának másik oldalán van, mint az $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ vektor, azaz ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ balrendszert alkot! Tehát e skalár előjele a három vektor orientációját adja.

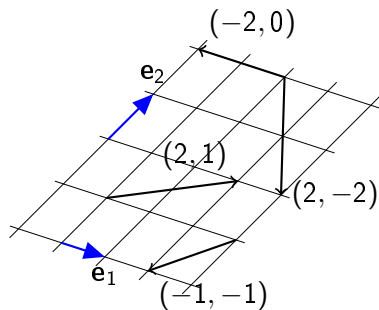
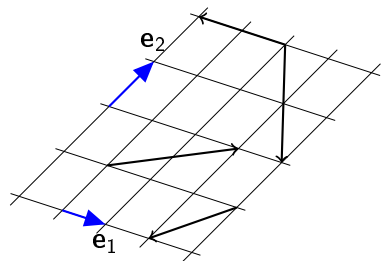
Vegyes szorzat geometriai jelentése

- A $(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$ skalárt az $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ vektorok által kifeszített paralelepipedon **előjeles térfogatának** nevezzük.
- Ez pontosan akkor negatív, ha a $\mathbf{c}$ vektor $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ egyenesére eső merőleges vetülete és $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ ellenkező irányú. Vagyis ha a $\mathbf{c}$ vektor az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ síkjának másik oldalán van, mint az $\mathbf{a} \times \mathbf{b}$ vektor, azaz ha $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ és $\mathbf{c}$ balrendszert alkot! Tehát e skalár előjele a három vektor orientációját adja.
- A három vektor pontosan akkor esik egy síkba, azaz pontosan akkor lineárisan összefüggők, ha $(\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c} = 0$.

Vektorok és pontok koordinátái

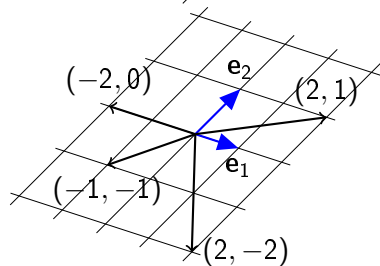
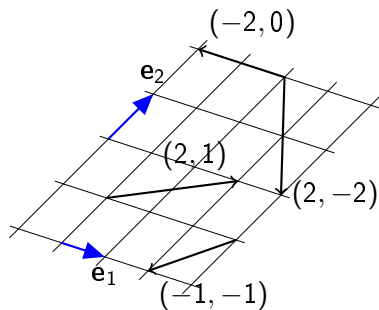
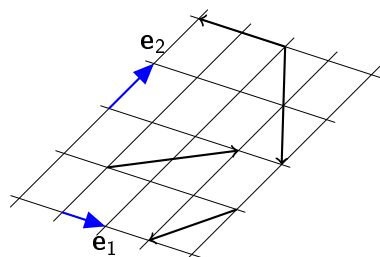

Vektorok és pontok koordinátái

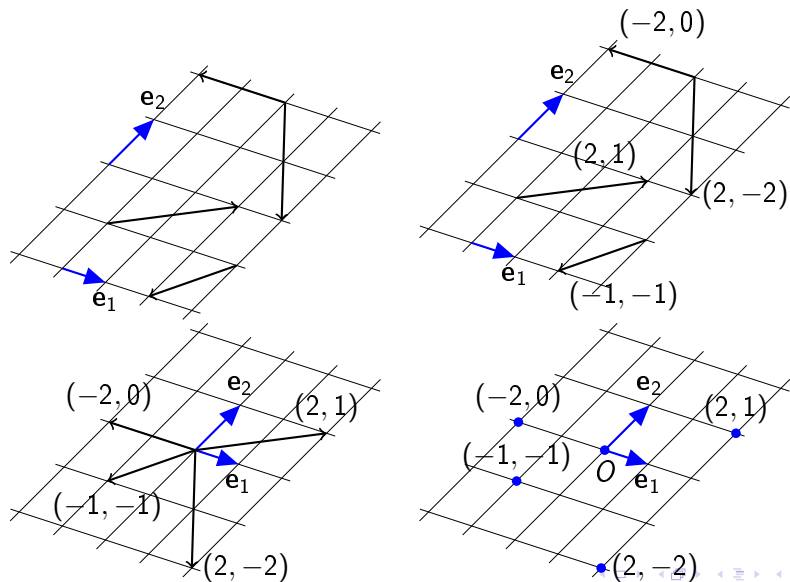

Vektorok és pontok koordinátái

Vektorok és pontok koordinátái

Műveletek koordinátás alakban

Példa (Skaláris szorzás nem ortonormált koordinátarendszerben)

Alapvektorok: az első alapvektor hossza 1, a másodiké 2, a kettőjük közti szög $\pi/3$.

Műveletek koordinátás alakban

Példa (Skaláris szorzás nem ortonormált koordinátarendszerben)

Alapvektorok: az első alapvektor hossza 1, a másodiké 2, a kettőjük közti szög $\pi/3$. Számítsuk ki az $\mathbf{a} = (1, 1)$ és a $\mathbf{b} = (-5/2, 1)$ vektorok skaláris szorzatát.

Megoldás

Az alapvektorok skaláris szorzatai:

$$\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 = 1, \quad \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 = 2^2 = 4, \quad \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 = 1 \cdot 2 \cdot \cos \frac{\pi}{3} = 1.$$

Ezt fölhasználva kapjuk, hogy

$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}$

Műveletek koordinátás alakban

Példa (Skaláris szorzás nem ortonormált koordinátarendszerben)

Alapvektorok: az első alapvektor hossza 1, a másodiké 2, a kettőjük közti szög $\pi/3$. Számítsuk ki az $\mathbf{a} = (1, 1)$ és a $\mathbf{b} = (-5/2, 1)$ vektorok skaláris szorzatát.

Megoldás

Az alapvektorok skaláris szorzatai:

$$\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 = 1, \quad \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 = 2^2 = 4, \quad \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 = 1 \cdot 2 \cdot \cos \frac{\pi}{3} = 1.$$

Ezt fölhasználva kapjuk, hogy

$$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = (\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2) \cdot \left(-\frac{5}{2}\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2\right)$$

Műveletek koordinátás alakban

Példa (Skaláris szorzás nem ortonormált koordinátarendszerben)

Alapvektorok: az első alapvektor hossza 1, a másodiké 2, a kettőjük közti szög $\pi/3$. Számítsuk ki az $\mathbf{a} = (1, 1)$ és a $\mathbf{b} = (-5/2, 1)$ vektorok skaláris szorzatát.

Megoldás

Az alapvektorok skaláris szorzatai:

$$\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 = 1, \quad \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 = 2^2 = 4, \quad \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 = 1 \cdot 2 \cdot \cos \frac{\pi}{3} = 1.$$

Ezt fölhasználva kapjuk, hogy

$$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = (\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2) \cdot \left(-\frac{5}{2}\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2\right) = -\frac{5}{2}\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 + \left(1 - \frac{5}{2}\right)\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 + \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2$$

Műveletek koordinátás alakban

Példa (Skaláris szorzás nem ortonormált koordinátarendszerben)

Alapvektorok: az első alapvektor hossza 1, a másodiké 2, a kettőjük közti szög $\pi/3$. Számítsuk ki az $\mathbf{a} = (1, 1)$ és a $\mathbf{b} = (-5/2, 1)$ vektorok skaláris szorzatát.

Megoldás

Az alapvektorok skaláris szorzatai:

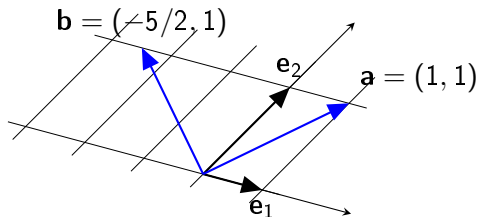
$$\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 = 1, \quad \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 = 2^2 = 4, \quad \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 = 1 \cdot 2 \cdot \cos \frac{\pi}{3} = 1.$$

Ezt fölhasználva kapjuk, hogy

$$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = (\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2) \cdot \left(-\frac{5}{2}\mathbf{e}_1 + \mathbf{e}_2\right) = -\frac{5}{2}\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 + \left(1 - \frac{5}{2}\right)\mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 + \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 = 0,$$

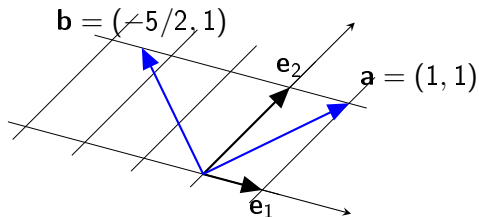
tehát a két vektor merőlegesen egymásra.

Műveletek koordinátás alakban

Műveletek koordinátás alakban

$$\begin{aligned}
 \mathbf{u} \cdot \mathbf{v} &= (u_1 \mathbf{e}_1 + u_2 \mathbf{e}_2) \cdot (v_1 \mathbf{e}_1 + v_2 \mathbf{e}_2) \\
 &= u_1 v_1 \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_1 + (u_1 v_2 + u_2 v_1) \mathbf{e}_1 \cdot \mathbf{e}_2 + u_2 v_2 \mathbf{e}_2 \cdot \mathbf{e}_2 \\
 &= u_1 v_1 + u_1 v_2 + u_2 v_1 + 4u_2 v_2.
 \end{aligned}$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

- D Egy bázis **ortogonális**, ha a bázisvektorok páronként merőlegesek egymásra.
- D Az egységvektorokból álló ortogonális bázist **ortonormálnak** nevezzük.
- T A síkbeli $\mathbf{u} = (u_1, u_2)$ és $\mathbf{v} = (v_1, v_2)$, illetve a térbeli $\mathbf{u} = (u_1, u_2, u_3)$ és $\mathbf{v} = (v_1, v_2, v_3)$ vektorok skaláris szorzata ortonormált koordinátarendszerben

$$\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = u_1 v_1 + u_2 v_2, \text{ illetve } \mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = u_1 v_1 + u_2 v_2 + u_3 v_3.$$

- B $\mathbf{i} \cdot \mathbf{i} = \mathbf{j} \cdot \mathbf{j} = 1$ és $\mathbf{i} \cdot \mathbf{j} = 0$, ezért

$$\begin{aligned} \mathbf{u} \cdot \mathbf{v} &= (u_1 \mathbf{i} + u_2 \mathbf{j}) \cdot (v_1 \mathbf{i} + v_2 \mathbf{j}) \\ &= u_1 v_1 \mathbf{i} \cdot \mathbf{i} + (u_1 v_2 + u_2 v_1) \mathbf{i} \cdot \mathbf{j} + u_2 v_2 \mathbf{j} \cdot \mathbf{j} \\ &= u_1 v_1 + u_2 v_2 \end{aligned}$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Tétel (Vektori szorzat ortonormált koordinátarendszerben)

A térbeli $\mathbf{a} = (a_1, a_2, a_3)$ és $\mathbf{b} = (b_1, b_2, b_3)$ vektorok vektori szorzata derékszögű koordinátarendszerben

$$\mathbf{a} \times \mathbf{b} = (a_2b_3 - a_3b_2, a_3b_1 - a_1b_3, a_1b_2 - a_2b_1).$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Tétel (Vektori szorzat ortonormált koordinátarendszerben)

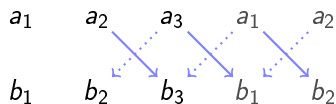
A térbeli $\mathbf{a} = (a_1, a_2, a_3)$ és $\mathbf{b} = (b_1, b_2, b_3)$ vektorok vektori szorzata derékszögű koordinátarendszerben

$$\mathbf{a} \times \mathbf{b} = (a_2b_3 - a_3b_2, a_3b_1 - a_1b_3, a_1b_2 - a_2b_1).$$

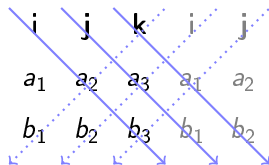
Bizonyítás

$$\begin{aligned} \mathbf{a} \times \mathbf{b} &= (a_1\mathbf{i} + a_2\mathbf{j} + a_3\mathbf{k}) \times (b_1\mathbf{i} + b_2\mathbf{j} + b_3\mathbf{k}) \\ &= a_2b_3\mathbf{j} \times \mathbf{k} + a_3b_2\mathbf{k} \times \mathbf{j} + a_3b_1\mathbf{k} \times \mathbf{i} + a_1b_3\mathbf{i} \times \mathbf{k} + a_1b_2\mathbf{i} \times \mathbf{j} + a_2b_1\mathbf{j} \times \mathbf{i} \\ &= a_2b_3\mathbf{i} - a_3b_2\mathbf{i} + a_3b_1\mathbf{j} - a_1b_3\mathbf{j} + a_1b_2\mathbf{k} - a_2b_1\mathbf{k} \\ &= (a_2b_3 - a_3b_2, a_3b_1 - a_1b_3, a_1b_2 - a_2b_1). \end{aligned}$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

$$a) \quad (a_2 b_3 - a_3 b_2, a_3 b_1 - a_1 b_3, a_1 b_2 - a_2 b_1)$$

$$b) \quad (a_2 b_3 - a_3 b_2)i + \\ (a_3 b_1 - a_1 b_3)j + \\ (a_1 b_2 - a_2 b_1)k$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Megoldás

$(a, b, 0)$ és $(c, d, 0)$ vektorok vektori szorzata

$$(a, b, 0) \times (c, d, 0) = (0, 0, ad - bc),$$

ennek abszolút értéke $|ad - bc|$.

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Megoldás

$(a, b, 0)$ és $(c, d, 0)$ vektorok vektori szorzata

$$(a, b, 0) \times (c, d, 0) = (0, 0, ad - bc),$$

ennek abszolút értéke $|ad - bc|$.

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Megoldás

$(a, b, 0)$ és $(c, d, 0)$ vektorok vektori szorzata

$$(a, b, 0) \times (c, d, 0) = (0, 0, ad - bc),$$

ennek abszolút értéke $|ad - bc|$.

Mivel az $(a, b, 0)$, $(c, d, 0)$ és $(0, 0, ad - bc)$ vektorok jobbrendszert alkotnak, ezért $ad - bc$ pontosan akkor pozitív, ha a síkban az (a, b) és a (c, d) vektorok jobbrendszert alkotnak, és $ad - bc$ pontosan akkor negatív, ha az (a, b) és a (c, d) vektorok balrendszert alkotnak.

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Megoldás

$(a, b, 0)$ és $(c, d, 0)$ vektorok vektori szorzata

$$(a, b, 0) \times (c, d, 0) = (0, 0, ad - bc),$$

ennek abszolút értéke $|ad - bc|$.

Mivel az $(a, b, 0)$, $(c, d, 0)$ és $(0, 0, ad - bc)$ vektorok jobbrendszert alkotnak, ezért $ad - bc$ pontosan akkor pozitív, ha a síkban az (a, b) és a (c, d) vektorok jobbrendszert alkotnak, és $ad - bc$ pontosan akkor negatív, ha az (a, b) és a (c, d) vektorok balrendszert alkotnak.

Jelölés: $ad - bc = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix}$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Példa (Parallelogramma területe)

Az (a, b) és a (c, d) vektorok által kifeszített parallelogramma területe $|ad - bc|$.

Megoldás

$(a, b, 0)$ és $(c, d, 0)$ vektorok vektori szorzata

$$(a, b, 0) \times (c, d, 0) = (0, 0, ad - bc),$$

ennek abszolút értéke $|ad - bc|$.

Mivel az $(a, b, 0)$, $(c, d, 0)$ és $(0, 0, ad - bc)$ vektorok jobbrendszert alkotnak, ezért $ad - bc$ pontosan akkor pozitív, ha a síkban az (a, b) és a (c, d) vektorok jobbrendszert alkotnak, és $ad - bc$ pontosan akkor negatív, ha az (a, b) és a (c, d) vektorok balrendszert alkotnak.

Jelölés: $ad - bc = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix}$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Tétel (Paralelepipedon előjeles térfogata – vegyes szorzat)

Az $\mathbf{a} = (a_1, a_2, a_3)$, $\mathbf{b} = (b_1, b_2, b_3)$ és $\mathbf{c} = (c_1, c_2, c_3)$ vektorok vegyes szorzata

$$\mathbf{abc} = a_1 b_2 c_3 + a_2 b_3 c_1 + a_3 b_1 c_2 - a_1 b_3 c_2 - a_2 b_1 c_3 - a_3 b_2 c_1$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Tétel (Paralelepipedon előjeles térfogata – vegyes szorzat)

Az $\mathbf{a} = (a_1, a_2, a_3)$, $\mathbf{b} = (b_1, b_2, b_3)$ és $\mathbf{c} = (c_1, c_2, c_3)$ vektorok vegyes szorzata

$$\mathbf{abc} = a_1 b_2 c_3 + a_2 b_3 c_1 + a_3 b_1 c_2 - a_1 b_3 c_2 - a_2 b_1 c_3 - a_3 b_2 c_1$$

Bizonyítás

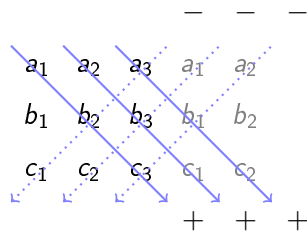
$\mathbf{abc} = (\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c}$, amit a koordinátás alakokból kiszámolhatunk:

$$(a_2 b_3 - a_3 b_2, a_3 b_1 - a_1 b_3, a_1 b_2 - a_2 b_1) \cdot (c_1, c_2, c_3) = a_1 b_2 c_3 + a_2 b_3 c_1 + a_3 b_1 c_2 - a_1 b_3 c_2 - a_2 b_1 c_3 - a_3 b_2 c_1.$$

Jelölés:

$$\mathbf{abc} = (\mathbf{a} \times \mathbf{b}) \cdot \mathbf{c} = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix}.$$

Műveletek derékszögű koordinátarendszerben

Lineáris függetlenség

Tétel (Lineáris függetlenség)

Tetszőleges $\mathbb{R}^n$ -beli $\mathcal{V} = \{ \mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k \}$ vektorrendszerre az alábbi három állítás ekvivalens:

1. $\mathcal{V}$ **lineárisan független**.
2. A zérusvektor csak egyféleképp – a triviális módon – áll elő $\mathcal{V}$ lineáris kombinációjaként. Másként fogalmazva, a $c_1, c_2, \dots, c_k$ skalárokkal vett lineáris kombináció csak akkor lehet a nullvektor, azaz

$$c_1 \mathbf{v}_1 + c_2 \mathbf{v}_2 + \dots + c_k \mathbf{v}_k = \mathbf{0}$$

csak akkor állhat fenn, ha

$$c_1 = c_2 = \dots = c_k = 0.$$

Skaláris szorzás $\mathbb{R}^n$ -ben

Tétel (A skaláris szorzás tulajdonságai)

Legyen $\mathbf{u}$, $\mathbf{v}$ és $\mathbf{w}$ az $\mathbb{R}^n$ három tetszőleges vektora, és legyen c egy tetszőleges valós. Ekkor

-
- a) $\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = \mathbf{v} \cdot \mathbf{u}$ a művelet fölcserélhető (kommutatív)
- b) $\mathbf{u} \cdot (\mathbf{v} + \mathbf{w}) = \mathbf{u} \cdot \mathbf{v} + \mathbf{u} \cdot \mathbf{w}$ disztributív
- c) $(c\mathbf{u}) \cdot \mathbf{v} = c(\mathbf{u} \cdot \mathbf{v})$ a két szorzás kompatibilis
- d) $\mathbf{u} \cdot \mathbf{u} \geq 0$ és $\mathbf{u} \cdot \mathbf{u} = 0$ pontosan akkor teljesül, ha $\mathbf{u} = \mathbf{0}$.
-

Távolság és szög $\mathbb{R}^n$ -ben

Definíció (Abszolút érték, szög, merőlegesség, távolság)

Legyen $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ az $\mathbb{R}^n$ tér két tetszőleges vektora.

- Az $\mathbf{u}$ vektor hosszán önmagával vett skaláris szorzatának gyökét értjük, azaz $|\mathbf{u}| = \sqrt{\mathbf{u} \cdot \mathbf{u}}$.

Távolság és szög $\mathbb{R}^n$ -ben

Definíció (Abszolút érték, szög, merőlegesség, távolság)

Legyen $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ az $\mathbb{R}^n$ tér két tetszőleges vektora.

- Az $\mathbf{u}$ vektor hosszán önmagával vett skaláris szorzatának gyökét értjük, azaz $|\mathbf{u}| = \sqrt{\mathbf{u} \cdot \mathbf{u}}$.
- Az $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ vektorok (hajlás)szögének koszinuszát az alábbi törttel definiáljuk:

$$\cos(\mathbf{u}, \mathbf{v})_{\angle} := \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{|\mathbf{u}| |\mathbf{v}|} \quad (2)$$

Távolság és szög $\mathbb{R}^n$ -ben

Definíció (Abszolút érték, szög, merőlegesség, távolság)

Legyen $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ az $\mathbb{R}^n$ tér két tetszőleges vektora.

- Az $\mathbf{u}$ vektor hosszán önmagával vett skaláris szorzatának gyökét értjük, azaz $|\mathbf{u}| = \sqrt{\mathbf{u} \cdot \mathbf{u}}$.
- Az $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ vektorok (hajlás)szögének koszinuszát az alábbi törttel definiáljuk:

$$\cos(\mathbf{u}, \mathbf{v})_{\angle} := \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{|\mathbf{u}| |\mathbf{v}|} \quad (2)$$

- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ vektorok merőlegesek egymásra, ha $\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = 0$.

Távolság és szög $\mathbb{R}^n$ -ben

Definíció (Abszolút érték, szög, merőlegesség, távolság)

Legyen $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ az $\mathbb{R}^n$ tér két tetszőleges vektora.

- Az $\mathbf{u}$ vektor hosszán önmagával vett skaláris szorzatának gyökét értjük, azaz $|\mathbf{u}| = \sqrt{\mathbf{u} \cdot \mathbf{u}}$.
- Az $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ vektorok **(hajlás)szögének** koszinuszát az alábbi törttel definiáljuk:

$$\cos(\mathbf{u}, \mathbf{v})_{\angle} := \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{|\mathbf{u}| |\mathbf{v}|} \quad (2)$$

- Azt mondjuk, hogy az $\mathbf{u}$ és $\mathbf{v}$ vektorok **merőlegesek** egymásra, ha $\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = 0$.
- A két vektor végpontjának távolságán, amit egyszerűen a két **vektor távolságának** nevezünk, a

$$d(\mathbf{u}, \mathbf{v}) = |\mathbf{u} - \mathbf{v}| \quad (3)$$

Amit hibátlanul tudni kell!

D szabad vektor fogalma

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és parallelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása
- T Pithagorász-tétel, Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, Háromszög-egyenlőtlenség

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása
- T Pithagorász-tétel, Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, Háromszög-egyenlőtlenség
- D orientáció, jobbrendszer, balrendszer

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása
- T Pithagorász-tétel, Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, Háromszög-egyenlőtlenség
- D orientáció, jobbrendszer, balrendszer
- D vektori szorzás

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása
- T Pithagorász-tétel, Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, Háromszög-egyenlőtlenség
- D orientáció, jobbrendszer, balrendszer
- D vektori szorzás
- Á mikor 0 a vektori szorzat?

Amit hibátlanul tudni kell!

- D szabad vektor fogalma
- D két vektor összege (háromszög- és paralelogramma módszer), vektor skalárszorosa, vektorok lineáris kombinációja
- D vektorok skaláris szorzata
- Á mikor 0 a skaláris szorzat?
- Á egységvektorral való szorzás geometriai jelentése
- Á vektor abszolút értéke, és annak kiszámítása
- T Pithagorász-tétel, Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, Háromszög-egyenlőtlenség
- D orientáció, jobbrendszer, balrendszer
- D vektori szorzás
- Á mikor 0 a vektori szorzat?
- Á $|\mathbf{a} \times \mathbf{b}|$ geometriai jelentése: a paralelogramma területe

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Á a vegyes szorzat geometriai jelentése: paralelepipedon előjeles térfogata

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Á a vegyes szorzat geometriai jelentése: paralelepipedon előjeles térfogata

T vektorok lineáris függetlensége és bármely lineáris kombinációjuk egyértelműsége

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Á a vegyes szorzat geometriai jelentése: paralelepipedon előjeles térfogata

T vektorok lineáris függetlensége és bármely lineáris kombinációjuk egyértelműsége

T vektorok lineáris függetlensége és a nullvektor lineáris kombinációként való egyértelmű előállíthatósága

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Á a vegyes szorzat geometriai jelentése: paralelepipedon előjeles térfogata

T vektorok lineáris függetlensége és bármely lineáris kombinációjuk egyértelműsége

T vektorok lineáris függetlensége és a nullvektor lineáris kombinációként való egyértelmű előállíthatósága

D koordinátázás független vektorrendszerrel

Amit hibátlanul tudni kell!

D vegyes szorzat

Á mikor 0 a vegyes szorzat?

Á a vegyes szorzat geometriai jelentése: paralelepipedon előjeles térfogata

T vektorok lineáris függetlensége és bármely lineáris kombinációjuk egyértelműsége

T vektorok lineáris függetlensége és a nullvektor lineáris kombinációként való egyértelmű előállíthatósága

D koordinátázás független vektorrendszerrel

Á vektorműveletek kiszámítása koordinátás alakból